

TIESAS SPRIEDUMS (otr? pal?ta)

2012. gada 4. oktobr? (*)

Soci?lais nodrošin?jums – Piem?rojamo ties?bu aktu noteikšana – Regula (EEK) Nr. 1408/71 – 14. panta 2. punkta b) apakšpunkts – Persona, kas parasti ir nodarbin?ta divu vai vair?ku dal?bvalstu teritorij? – Sec?gi darba l?gumi – Darba dev?js, kura uz??m?jdarb?bas vieta ir dal?bvalst?, kur atrodas darba ??m?ja parast? dz?vesvieta – Algots darbs, kas tiek veikts tikai citu dal?bvalstu teritorij?

Lieta C-115/11

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *S?d Apelacyjny – S?d Pracy i Ubezpiecze? Spo?ecznych w Warszawie* (Polija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2010. gada 15. decembr? un kas Ties? re?istr?ts 2011. gada 2. mart?, tiesved?b?

Format Urz?dzenia i Monta?e Przemys?owe sp. z o.o.

pret

Zak?ad Ubezpiecze? Spo?ecznych.

TIESA (otr? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*], A. O'K?fs [*A. Ó Caoimh*] (referents), A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] un K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*],

?ener?ladvok?ts J. Mazaks [*J. Mazák*],

sekret?re R. Šereša [*R. ?ere?*], administratore,

?emot v?r? rakstveida procesu un p?c 2012. gada 29. febru?ra tiesas s?des,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

- *Format Urz?dzenia i Monta?e Przemys?owe sp. z o.o.* v?rd? – *W. Bara?ski*, advokat,
- *Zak?ad Ubezpiecze? Spo?ecznych* v?rd? – *J. Czarnowski* un *M. Drewnowski*, radcowie prawni,
- *W. Kita* v?rd? – *W. Bara?ski*, advokat,
- Polijas vald?bas v?rd? – *M. Szpunar*, k? ar? *A. Siwek-?lusarek* un *J. Fa?dyga*, p?rst?vji,
- Be??ijas vald?bas v?rd? – *M. Jacobs* un *L. Van den Broeck*, p?rst?ves,
- V?cijas vald?bas v?rd? – *T. Henze* un *J. Möller*, k? ar? *A. Wiedmann*, p?rst?vji,
- Eiropas Komisijas v?rd? – *V. Kreuschitz* un *M. Owsiany-Hornung*, p?rst?vji,

noklausījies ģenerālvokāļa secinājumus 2012. gada 3. maija tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu ir par to, kā interpretēt 14. panta 2. punkta b) apakšpunktu Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulu (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, redakcijā, kas grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97 (OV 1997, L 28, 1. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1992/2006 (OV L 392, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Regula Nr. 1408/71”).

2 Šis līgums ir iesniegts tiesvedībā starp sabiedrību *Format Urządzenia i Montaż Przemysłowe Sp. z o.o.* (turpmāk tekstā – “*Format*”) un tās darbinieku *W. Kita*, no vienas puses, un *Zakład Ubezpieczeń Społecznych* (Sociālā nodrošinājuma pārvalde, turpmāk tekstā – “*ZUS*”), no otras puses, par *W. Kita* piemērojamo tiesību aktu noteikšanu saskaņā ar minēto regulu.

Atbilstošās tiesību normas

3 Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 preambulas sesto apsvērumu koordinēšanas noteikumiem ir jāgarantē, lai darba ņēmēji, kas pārvietojas Eiropas Kopienā, un viņu apgādībā esošās personas, un viņus kā apgādniekus zaudējušie saglabātu tās tiesības un priekšrocības, kas iegūtas un kas atrodas iegūšanas stadijā.

4 Saskaņā ar šīs regulas preambulas septīto apsvērumu šis mērķis ir jāsteno, it īpaši summējot visus laika posmus, kas tiek ņemti vērā dažādu valstu tiesību aktos, lai iegūtu un saglabātu tiesības uz pabalstiem.

5 No šīs regulas astotā apsvēruma izriet, ka saskaņā ar šīs regulas noteikumiem uz ieinteresētajām personām faktiski būtu jāattiecas tikai vienas vienīgais dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmai, lai novērstu piemērojamo valstu tiesību aktu pārklāšanos un no tās izrietošos iespējamās sarežģījumus.

6 Regulas Nr. 1408/71 1. panta h) punktā ir paredzēts, ka, to piemērojot, “dzīvesvieta” nozīmē parasto dzīvesvietu.

7 Šīs regulas II sadaļas ar nosaukumu “Piemērojamo tiesību aktu noteikšana” 13. pantā ar nosaukumu “Vispārīgi noteikumi” ir paredzēts:

“1. Ievērojot 14.c un 14.f pantu, uz personām, kam piemēro šo regulu, attiecas tikai vienas dalībvalsts tiesību akti. Minētos tiesību aktus nosaka saskaņā ar šo sadaļu.

2. Ievērojot 14. līdz 17. pantu:

a) persona, kas ir nodarbināta vienā dalībvalstī, ir pakāauta šīs valsts tiesību aktiem arī tad, ja tā dzīvo citā dalībvalstī vai ja citā dalībvalstī atrodas tās uzņēmuma vai individuālā juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta, kurš nodarbina šo personu;

[..]

f) tāda persona, uz kuru vairs neattiecas kādas dalībvalsts tiesību akti, ja uz viņu nekāst

piemērojami citas dalībvalsts tiesību akti saskaņā ar kādu no iepriekšējos apakšpunktos izklāstītajiem noteikumiem vai saskaņā ar kādu no izņēmumiem vai īpašajiem noteikumiem, kas izklāstīti 14. līdz 17. pantā, ir pakāpta tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tā dzīvo, saskaņā vienīgi ar šo tiesību aktu noteikumiem.”

8 Regulas Nr. 1408/71 tās pašas sadaļas 14. pantā ar nosaukumu “īpašie noteikumi, ko piemēro personām, kuras strādā algotu darbu, izņemot jūrniekus” ir paredzēts:

“13. panta 2. punkta a) apakšpunktu piemēro, ņemot vērā šādus izņēmumus un apstākļus:

1) a) Uz personu, kuru kādā dalībvalstī nodarbina uzņēmums, ar ko šī persona ir parasti saistīta, un kuru šis uzņēmums nosūta uz citu dalībvalsti strādāt minētā uzņēmuma labā, turpina attiekties pirmās dalībvalsts tiesību akti ar noteikumu, ka šāda darba paredzamais ilgums nepārsniedz 12 mēnešus un šo personu nesūta nomainīt citu personu, kuras norīkojuma laiks ir beidzies;

[..]

2) Persona, kas parasti ir nodarbināta divās vai vairāk dalībvalstīs, ir pakāpta tiesību aktiem, ko nosaka šādi:

a) persona, kas pieder pie ceļojumu vai lidojumu personāla tādā uzņēmumā, kurš uz citu vai sava rēķina nodrošina starptautiskus pasažieru vai preču pārvadājumus pa dzelzceļu, autoceļiem, gaisu vai iekšzemes ūdensceļiem, ir pakāpta tās valsts tiesību aktiem, kurā atrodas šī uzņēmuma juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta. [..]

b) uz personu, kas nav minēta a) apakšpunktā, attiecas:

i) tās dalībvalsts tiesību akti, kurā viņš dzīvo, ja viņš savas darbības veic pa daļai šajā valstī vai ja viņš ir saistīts ar vairākiem uzņēmumiem vai vairākiem uzņēmumiem, kuru juridiskās adreses vai uzņēmējdarbības vietas atrodas dažādās valstīs;

ii) tās dalībvalsts tiesību akti, kurā atrodas tā uzņēmuma vai uzņēmuma juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta, kurš viņu nodarbina, ja viņa dzīvesvieta neatrodas kādā no tām dalībvalstīm, kur viņš veic savas darbības.”

9 Regulas Nr. 1408/71 preambulas septītajā apsvērumā minētā summēšana ir paredzēta tās 10.a panta 2. punktā un 18., 38., 45., 64. un 72. pantā.

10 Saskaņā ar 12.a panta 2. un 4. punktu Padomes 1972. gada 21. marta Regulā (EEK) Nr. 574/72, ar kuru nosaka stenošanas kārtību Regulai Nr. 1408/71, redakcijā, kas grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97 (OV 1997, L 28, 1. lpp.), kas grozīta ar Komisijas 2007. gada 19. marta Regulu (EK) Nr. 311/2007 (OV L 82, 6. lpp.), kompetentās valsts iestādēm Regulas Nr. 1408/71 izpratnē personai, kas parasti strādā divās vai vairāk dalībvalstīs pārdzījis minētās regulas 14. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē, ir jāizdod apliecinājums, ar ko tiek apliecināta šīs personas pakāpība minētās kompetentās valsts tiesību aktiem.

11 Š? apliec?ba, kuras paraugs ir noteikts Eiropas Kopienu Migr?jošo darba ??m?ju soci?l? nodrošin?juma administrat?v?s komisijas 2005. gada 17. marta L?mum? Nr. 202 par paraugveidlap?m, kas vajadz?gas, lai piem?rotu Padomes Regulu (EEK) Nr. 1408/71 un Regulu (EEK) Nr. 574/72 (E 001, E 101, E 102, E 103, E 104, E 106, E 107, E 108, E 109, E 112, E 115, E 116, E 117, E 118, E 120, E 121, E 123, E 124, E 125, E 126 un E 127) (OV 2006, L 77, 1. lpp.), ir paz?stama k? “veidlapa E 101” vai “sertifik?ts E 101”.

Pamatlieta un prejudici?lie jaut?jumi

12 Saska?? ar l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu *Format*, kuras juridisk? adrese ir Varšav? (Polija), ir b?vniec?bas apakšuz??m?ja, kura darbojas daž?du dal?bvalstu tirgos. 2008. gad? t? bija iesaist?ta 15 l?dz 18 b?vniec?bas projekts, kas tika ?stenoti piec?s vai seš?s dal?bvalst?s vienlaikus. *Format* funkcija bija pie?emt darb? Polij? saverv?tus darba ??m?jus un nos?t?t vi?us str?d?t uz daž?d?s dal?bvalst?s ?stenotiem b?vprojektiem atkar?b? no uz??muma pras?b?m un veicamo darbu veida.

13 Uz citu b?vvietu nor?kojamais darba ??m?js sa??ma aizbraukšanas r?kojumu. Ja b?vniec?bas l?gums beidz?s un attiec?gajam darbiniekam nebija darba, vi?š atgriez?s Polij? un vai nu vi?am tika pieš?irts neapmaks?ts atva?in?jums, vai ar vi?u tika izbeigts darba l?gums. Faktiski darba ??m?jam bija j?str?d? Eiropas Savien?bas valst?s.

14 Saska?? ar iesniedz?jtiesas teikto pamattiesved?b? izskat?mo periodu laik? *W. Kita* “dz?vesvieta” Regulas Nr. 1408/71 1. panta h) punkta izpratn? joproj?m bija Polij?.

15 Tr?s gad?jumos *W. Kita*, pamatojoties uz noteikta laika darba l?gumiem, *Format* bija pie?emts darb? uz pilnu laiku.

16 Pirmais l?gums tika nosl?gts uz laiku no 2006. gada 17. j?lija l?dz 2007. gada 31. janv?rim un tika pagarin?ts l?dz 2007. gada 22. decembrim. Šis l?gums tika izbeigts 2006. gada 30. novembr?. Taj? bija noteikts, ka darba vieta ir darbu “un b?vniec?bas laukumi Polij? un Eiropas Savien?bas teritorij? (?rij?, Francij?, Lielbrit?nij?, V?cij? un Somij?) saska?? ar darba dev?ja nor?d?jumiem”. *W. Kita*, pamatojoties uz šo l?gumu, str?d?ja tikai Francij?. Pamatojoties uz Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta b) apakšpunktu, *ZUS* attiec?b? uz laik? no 2006. gada 17. j?lija l?dz 2007. gada 22. decembrim piem?rojamiem ties?bu aktiem izsniedza *W. Kita* E 101 sertifik?tu. P?c l?guma izbeigšan?s 2006. gada 30. novembr? šis sertifik?ts tika groz?ts t?, ka tas bija piem?rojams no 2006. gada 17. j?lija l?dz 30. novembrim.

17 Otrais darba l?gums tika nosl?gts uz laiku no 2007. gada 4. janv?ra l?dz 2008. gada 21. decembrim. Darbu izpildes vieta tika noteikta tieši ar t?diem pašiem nosac?jumiem, k?di bija pirmaj? l?gum?. *W. Kita*, pamatojoties uz otro l?gumu, str?d?ja Francij?. Piem?rojot t?dus pašus nosac?jumus k? pirmaj? l?gum?, *ZUS* vi?am pieš??ra E 101 sertifik?tu uz laiku no 2007. gada 4. janv?ra l?dz 2008. gada 21. decembrim. No 2007. gada 22. augusta l?dz 2007. gada 31. decembrim *W. Kita* nevar?ja str?d?t slim?bas d??, un vi?a l?gums beidz?s 2008. gada 5. apr?l?. T?p?c *ZUS* laboja E 101 sertifik?tu, lai tas attiektos uz laika posmu no 2007. gada 4. janv?ra l?dz 22. augustam.

18 Ar 2008. gada 23. j?lija l?mumu (turpm?k tekst? – “apstr?d?tais l?mums”), kas bija adres?ts *Format* un *W. Kita*, *ZUS* – pamatojoties uz Polijas ties?bu aktiem un Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 2. punkta b) apakšpunktu – atteic?s izsniegt E 101 sertifik?tu par *W. Kita* piem?rojam?m ties?bu norm?m vai šaj? sertifik?t? apliecin?t, ka laik? no 2008. gada 1. janv?ra l?dz 2008. gada 21. decembrim un no 2008. gada 1. janv?ra l?dz 2009. gada 31. decembrim uz vi?u attiec?s Polijas soci?l? nodrošin?juma sist?ma. Saska?? ar min?to l?mumu *W. Kita*

bija nevis “persona, kas parasti ir nodarbināta vairākās dalībvalstīs”, Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē, bet darba ņēmējs, kurš tiek nosūtīts darbā, ņemot vērā darba ņēmēja statusu.

19 2008. gada 24. jūlijā, pēc apstrīdētā lēmuma pasludināšanas, tika nosūtīts trešais darba līgums uz laiku no 2008. gada 30. jūlija līdz 2012. gada 31. decembrim un darba vieta tika noteikta tāpat kā divos iepriekšējos līgumos. Tomēr 2008. gada 24. jūlija līguma papildinājumā tika noteikts, ka darba veikšanas vieta ir atomelektrostacija *Olkiluoto* Somijā. Pēc *W. Kita* darba Somijā viņam no 2008. gada 1. novembra līdz 2009. gada 30. septembrim tika piešķirts neapmaksāts atvaļinājums. Darba līgums tika izbeigts ar 2009. gada 16. marta pušu vienošanos.

20 Ar 2009. gada 12. februāra nolikumu *Sąd Okręgowy – Sąd Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie* (Apgabaltiesa – Varšavas Sociālo lietu tiesa) noraidīja *Format* iesniegto prasību par apstrīdēto lēmumu, pamatojoties uz to, ka nosacījumi, lai tiktu pieņemts, ka darbinieks ir nosūtīts veikt darbu atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunktam, neesot bijuši izpildīti, jo *Format* savu darbību galvenokārt neštenojot valstī, kur ir tās juridiskā adrese. Turklāt minētā tiesa atzina, ka *W. Kita* parasti neesot ticis nodarbināts divu vai vairāku dalībvalstu teritorijā, bet gan vairāku vai vairāk nekā 10 mēnešu laikposmā ir veicis pastāvīgu darbu vienas (un tās pašas) dalībvalsts (Francija, tad Somija) teritorijā, tāpēc viņam esot piemērojams vispārīgais noteikums par koordināšanu, saskaņā ar kuru piemērojamie tiesību akti ir jānosaka atbilstoši darba veikšanas vietas principam.

21 Gan *Format*, gan *W. Kita* ir vērsušies iesniedzējtiesā ar apelācijās sādžību par 2009. gada 12. februāra spriedumu.

22 *Format* apgalvo, ka sistēma, saskaņā ar kuru šie darba ņēmēji strādā, ir Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta b) apakšpunkta ii) daļā paredzētā sistēma un ka tajā nav noteikts, ka darbs ir jāveic divu vai vairāku dalībvalstu teritorijā vienlaikus, tāpat kā tajā nav atsauces uz jebkāda veida aprēķinu laika posmiem vai uz to, cik bieži darba ņēmējs maina darba vietu vai šķērso robežas.

23 *W. Kita* izsaka tādā pašā apsvērumu kā *Format* un savā apelācijās sādžībā apgalvo, ka viņa situācija atbilst Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta b) apakšpunkta ii) daļā noteiktajam, jo viņš jau ir bijis “parasti nodarbināts divu vai vairāku dalībvalstu teritorijā” savu darba attiecību ar *Format* laikā, t.i., atbilstoši līgumiem, kas nosūtīti attiecībā uz sešu dalībvalstu teritorijā veicamo darbu, lai gan līdz šim viņš ir strādājis tikai divu valstu (Francija un Somija) teritorijā. Turklāt, ja *W. Kita* būtu jāpārīst strādāt uz bēvvietu Polijā, uz viņu attiektos arī minētās regulas 14. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) daļa.

24 Iesniedzējtiesa uzskata, ka Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta b) apakšpunktā ietvertais jēdziens “persona, kas parasti ir nodarbināta divās vai vairākās dalībvalstīs” nav pilnībā skaidrs.

25 Šādos apstākļos *Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie* nolikuma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādas prejudiciālas jautājumus:

“1) Vai fakts, ka persona, kam piemērojams Regulas [Nr. 1408/71] 14. panta 2. punkts, ir “persona, kas parasti ir nodarbināta divās vai vairākās dalībvalstīs”, attiecībā uz kuru minētā noteikuma b) [apakšpunktā] ir precizēts, ka tā ir persona, uz kuru neattiecas a) apakšpunkts – darba ņēmēja gadījums, kuru darba tiesisko attiecību ietvaros nodarbina viens (un tas pats) darba devējs, nozīmē:

a) ka tā ir jāuzskata par tādā personu tad, ja nodarbinātības rakstura dēļ tā (vienlaikus) tajā

paš? laikposm?, kas ietver ar? sam?r? ?sus periodus, ir nodarbin?ta da?d?s dal?bvalst?s un saist?b? ar to bieži š??rso valstu robežas,

vai ar? tas noz?m?, ka šis darba ??m?js

b) ir j?uzskata par t?du personu ar? tad, ja vienu (un to pašu) darba tiesisko attiec?bu ietvaros t? ir ilgstoši nodarbin?ta (parasti) vair?k?s dal?bvalst?s, tostarp valst?, kuras teritorij? t? dz?vo, vai vair?k?s cit?s dal?bvalst?s, kas nav t?s dz?vesvietas valsts,

neatkar?gi no sec?go laikposmu ilguma, kuros t? pilda savus pien?kumus atseviš??s dal?bvalst?s, un starp tiem esošo p?rtraukumu ilguma vai ar laika ierobežojumu?

2) Vai tad, ja Tiesa apstiprinoši atbild uz iepriekš b) [punkt?] sniegto interpret?ciju, Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta b) apakšpunkta ii) da?a var tikt piem?rota situ?cij?, kur? attiec?b? uz pien?kumu ilgstoši str?d?t da?d?s dal?bvalst?s, kas izriet no darba tiesiskaj?m attiec?b?m starp darba ??m?ju un vienu (un to pašu) darba dev?ju, tiek ?emta v?r? pien?kumu izpilde taj? dal?bvalst?, kur? darba ??m?js dz?vo, pat ja t?da situ?cija – darba veikšana tieši dz?vesvietas valst? – darba l?guma nosl?gšanas br?d?, š?iet, ir izsl?gta, un vai noliedzošas atbildes gad?jum? var tikt piem?rota Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) da?a?”

Par prejudici?lajiem jaut?jumiem

Par pie?emam?bu

26 Saska?? ar Be??ijas vald?bas teikto str?ds pamattiesved?b? ir saist?ts ar darba ??m?ju, kas sec?gu l?gumu gad?jum? ir sniedzis savus pakalpojumus tikai vien? dal?bvalst?, proti, Francij?, bet p?c tam – Somij?. Ja tiktu piekrists prejudici?lo jaut?jumu rašan?s pamat? esošajam apgalvojumam, rastos situ?cija, kad nor?kotais darba ??m?js Regulas Nr. 1408/71 izpratn? vairs netiktu noš?irts no darba ??m?ja, kas parasti ir nodarbin?ts div?s vai vair?k?s dal?bvalst?s, š?s pašas regulas izpratn?. Ja *a posteriori* tiktu uzskat?ts, ka darba ??m?js, kuru vi?a darba dev?js vair?kk?rt ir nor?kojis, faktiski vair?k?s valst?s ir veicis “da?das” darb?bas, gan attiec?gajiem darba ??m?jiem, gan darba dev?jiem, gan ar? kompetentaj?m iest?d?m, kur?m ir j?lemj par š?d?m situ?cij?m, var?tu tikt rad?ta tiesiski nedroša situ?cija. Be??ijas vald?ba apgalvo, ka uzdotie jaut?jumi ir j?atz?st par nepie?emamiem.

27 Šie Be??ijas vald?bas apsv?rumi faktiski attiecas nevis uz l?guma sniegt prejudici?lu nol?mumu pie?emam?bu, bet gan uz t? b?t?bu. T?p?c l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu j?uzskata par pie?emamu.

Par lietas b?t?bu

28 Ar saviem diviem jaut?jumiem, kuri ir j?izskata kop?, iesniedz?jtiesa b?t?b? v?las uzzin?t, vai Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka t?dos apst?k?os, k?di ir pamattiesved?b? izskat?mie, uz personu, kas atbilstoši sec?giem darba l?gumiem, kuros ir nor?d?ts, ka vi?a darba vieta atrodas vair?k?s dal?bvalst?s, faktiski katra darba l?guma darb?bas laik? ir str?d?jusi tikai vien? no min?taj?m valst?m, var tikt attiecin?ts j?dziens “persona, kas parasti ir nodarbin?ta div?s vai vair?k?s dal?bvalst?s” š? noteikuma izpratn? un, ja atbilde ir apstiprinoša, vai uz š?das personas situ?ciju ir attiecin?ma š? panta 2. punkta b) apakšpunkta i) vai ii) da?a.

29 Saist?b? ar min?to ir j?nor?da, ka Regulas Nr. 1408/71 II sada?as noteikumi, starp kuriem ir ar? min?t? 14. panta 2. punkts, saska?? ar past?v?go judikat?ru veido vienotu un piln?gu kol?ziju normu sist?mu, kuru b?t?ba ir nodrošin?t, lai uz darba ??m?jiem, kas p?rvietojas Savien?b?,

attiektos tikai vienas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmā tādējādi, lai tiktu novērstā situācija, kad ir iespējams piemērot vairākus nekā vienas dalībvalsts tiesību aktus, un izvairītos no sarežģījumiem, kas rastos šādā situācijā (šajā ziņā it īpaši skat. 1982. gada 23. septembra spriedumu liet. 276/81 *Kuijpers, Recueil*, 3027. lpp., 10. punkts; 2000. gada 10. februāra spriedumu liet. C-202/97 *FTS, Recueil*, I-883. lpp., 20. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2000. gada 9. novembra spriedumu liet. C-404/98 *Plum, Recueil*, I-9379. lpp., 18. punkts).

30 Šim nolīkam Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir paredzēts princips, saskaņā ar kuru uz algotu darbinieku sociālās nodrošināšanas jomā attiecas tās dalībvalsts tiesību akti, kurā viņš strādā (skat. 1984. gada 17. maija spriedumu liet. 101/83 *Brusse, Recueil*, 2223. lpp., 15. punkts).

31 Tomēr šis princips ir noteikts, "ievērojot" Regulas Nr. 1408/71 "14. līdz 17. pantu". Tādējādi atsevišķās situācijās šīs regulas 13. panta 2. punkta a) apakšpunkts paredzētā vispārīgā noteikuma skaidra un vienkārša piemērošana varētu radīt iespējamību, ka notiks nevis izvairīšanās, bet tieši pretēji – gan darbiniekam, gan darba devējam un sociālā nodrošinājuma iestādēm tiks radīti administratīvi sarežģījumi, kuru rezultātā var tikt traucēta minētā regulā paredzētā personu brīva pārvietošanās (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu liet. *Brusse*, 16. punkts). Šādu situāciju reglamentējošie noteikumi ir paredzēti Regulas Nr. 1408/71 14. pantā.

32 No lietas materiāliem izriet, ka iesniedzējtiesa izsaka pieņēmumu, ka Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunkts par darbinieku nosūtīšanu uz noteiktu laiku, pamatojoties uz to, ka *Format k? W. Kita* darba devēja sabiedrība parasti neveic būtisku darbību Polijā, dalībvalstī, kurā ir tās juridiskā adrese, kā tam jābūt saskaņā ar attiecīgā noteikuma nosacījumiem, vieta situācijā nav piemērojams (šajā ziņā skat. 1970. gada 17. decembra spriedumu liet. 35/70 *Manpower, Recueil*, 1251. lpp., 16. punkts; kā arī iepriekš minētos spriedumus liet. *FTS*, 23. un 45. punkts, un liet. *Plum*, 22. punkts). Šis pieņēmums Tiesā nav apstrīdēts.

33 Turklāt, kā būtībā to norāda minētā tiesa un kā izriet no Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta, uz personu, kas parasti ir nodarbināta aptuveni vienlaicīgi vai līdztekus vairākas dalībvalstīs, var tikt attiecināts jēdziens "persona, kas parasti ir nodarbināta divās vai vairākas dalībvalstīs" minētā 14. panta 2. punkta izpratnē (pēc analoģijas skat. 1995. gada 16. februāra spriedumu liet. C-425/93 *Calle Grenzshop Andresen, Recueil*, I-269. lpp., 15. punkts).

34 Un tomēr nav apstrīdēts, ka šāda situācija faktiski neatbilst pamattiesvedējam izskatāmajai situācijai, un tas tā ir neatkarīgi no šā sprieduma 16., 17. un 19. punktā minēto līgumu nosacījumiem.

35 Šādos apstākļos iesniedzējtiesa jautā, vai jēdziens "persona, kas parasti ir nodarbināta divās vai vairākas dalībvalstīs" Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta izpratnē papildus darbiniekiem, kas vienlaikus ir nodarbināti vairākas dalībvalstīs, attiecas arī uz personām, kurām vismaz saskaņā ar to darba līguma noteikumiem ir jāstrādā vairākas dalībvalstīs, nepastāvot nosacījumam, ka šis darbs ir jāveic vairākas dalībvalstīs vienlaicīgi vai daļēji vienlaicīgi.

36 Saistībā ar minēto iesniedzējtiesa norāda, ka attiecībā uz iespējamiem secīgajiem darbības, kas veikta vairākas dalībvalstīs, laikposmiem Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punktā termiņi nav noteikti.

37 Attiecībā uz minēto Eiropas Komisija uzskata, ka ir iespējams konkrētās regulas 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē noteikt, ka ilgākais termiņš ir divpadsmit mēneši. Turpretī *ZUS*, kā arī Vācijas valdība būtībā norāda, ka secīgi darba periodi var tikt iekārti minētās regulas 14. panta 2. punkta darbības jomā tikai tad, ja neviens no šiem laika posmiem nav ilgāks par vienu

m?nesi. Polijas vald?ba savuk?rt uzskata, ka, t? k? nav konkr?tu krit?riju, kas ?autu noš?irt gad?jumus, uz kuriem attiecas Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta b) apakšpunkts, no tiem, kuriem ir piem?rojams š?s regulas 13. panta 2. punkta a) apakšpunkts, j?dzienu "persona, kas parasti ir nodarbin?ta div?s vai vair?k?s dal?bvalst?s", ?emot v?r? regulas praktisko piem?rošanu, nav iesp?jams interpret?t plaši. Katr? zi?? saska?? ar *Format* viedokli gad?jum?, kad ir gr?ti noteikt attiec?g? algot? darba veikšanas vietu, pirmk?rt, ir j??em v?r? darbinieka dz?vesvieta un tas t? it ?paši ir j?dara t?p?c, lai izvair?tos no daž?diem administrat?viem sarež??jumiem, kas rodas, ja bieži tiek main?ta soci?l?s apdrošin?šanas sist?ma.

38 Tom?r, lai iesniedz?jtiesai sniegtu noder?gu atbildi, nav j?lemj par min?to jaut?jumu.

39 Katr? zi??, k? to ir nor?d?jusi Komisija, lai personai b?tu piem?rojams Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkts, tai "parasti" ir j?b?t nodarbin?tai div?s vai vair?k?s dal?bvalst?s.

40 No min?t? izriet, ka tad, ja algota darba veikšana vien? dal?bvalst? ir attiec?g?s personas parast? nodarbošan?s, tai nevar tikt piem?rots min?t? 14. panta 2. punkts.

41 Šajos apst?k?os, lai sniegtu iesniedz?jtiesai noder?gu atbildi, ir j??em v?r?, ka pamattiesved?b? izskat?maj? liet? past?v atš?ir?ba starp, pirmk?rt, darba l?gumiem pamattiesved?b? izskat?maj? liet? un tajos paredz?taj?m darba veikšanas viet?m – pamatojoties uz ko *Format* piepras?ja E 101 sertifik?tu –, un, otrk?rt, to, k? šajos l?gumos noteiktie pien?kumi faktiski tikuši ?stenoti praks?.

42 Saist?b? ar min?to ir j?nor?da, ka iest?dei, kas izsniedz E 101, ir j?veic atbilstoša to faktu izv?rt?šana, kas attiecas uz to ties?bu normu piem?rošanu, kuras nepieciešamas, lai noteiktu piem?rojamos soci?l? nodrošin?juma ties?bu aktus, un attiec?gi j?nodrošina šaj? sertifik?t? ietvert?s inform?cijas pareiz?ba (šaj? zi?? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *FTS*, 51. punkts, k? ar? 2000. gada 30. marta spriedumu liet? *C-178/97 Banks u.c.*, *Recueil*, I-2005. lpp., 38. punkts).

43 T? k? E 101 sertifik?tu parasti ir paredz?ts izsniegt pirms laikposma, uz kuru tas attiecas, vai t? s?kum?, iepriekš min?tais faktu izv?rt?jums šaj? br?d? visbiež?k tiek veikts, pamatojoties uz paredz?to attiec?g? algot? darbinieka darbu. T?p?c darba aprakstam, kas izriet no l?guma, faktiski ir b?tiska noz?me saist?b? ar šo izv?rt?jumu.

44 Šaj? sakar?, lai izv?rt?tu, vai paredzam?s darb?bas ir t?das algotas darb?bas, kuru veikšana netiek vienk?rši nejauši sadal?ta vair?ku dal?bvalstu teritorij?, ?paši ir j??em v?r? l?gum? min?t? algot? darba veids, tom?r ar nosac?jumu, ka sertifik?ta E 101 piepras?šanas br?d? šajos dokumentos ietvertie noteikumi atbilst paredzamaj?m darb?b?m vai – attiec?g? gad?jum? – darb?b?m, k?das patieš?m tikušas veiktas pirms vai p?c š? piepras?juma izdar?šanas.

45 Izv?rt?jot faktus, lai noteiktu piem?rojamos soci?l? nodrošin?juma ties?bu aktus E 101 sertifik?ta izdošanai, attiec?g? iest?de papildus darba l?guma formul?jumam konkr?t? gad?jum? var ?emt v?r? t?dus faktorus k? to, k? l?dz?gi l?gumi starp darba dev?ju un attiec?go darbinieku iepriekš ir tikuši ?stenoti praks?, apst?k?us, kas saist?ti ar šo l?gumu nosl?gšanu, un, visp?r?g?k, attiec?g? uz??muma veikto darb?bu raksturojoš?s iez?mes un veikšanas k?rt?bu, cikt?l šie faktori var atkl?t ?sto konkr?t? darba raksturu.

46 Ja tomēr no citiem būtiskiem faktoriem, nevis līgumiem izriet, ka darba ūmāja situācija faktiski ir atšķirīga no šajos dokumentos izklāstītās, iepriekš šo sprieduma 42. punktā minētais pienākums pareizi piemērot Regulu Nr. 1408/71 nozīmē, ka attiecīgajai iestādei – neatkarīgi no šo līgumu formulējuma – ir pienākums balstīt savus secinājumus uz darba ūmāja faktisko situāciju un attiecīgajai gadījumā atteikt E 101 sertifikāta izdošanu.

47 Turklāt no judikatūras izriet, ka iestādei, kura jau ir izdevusi E 101 sertifikātu, ir jāpārskata tā izdošanas pamatotība un attiecīgā gadījumā jāatsauc konkrētais sertifikāts, ja tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā algotais darbinieks strādā, izsaka šaubas par to faktu precizitāti, uz kuriem balstīts šis sertifikāts, un/vai Regulas Nr. 1408/71 II sadaļas prasību ieviešanai (pēc analoģijas saistībā ar Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punktu skat. iepriekš minētos spriedumus liet. *FTS*, 56. punkts, kā arī liet. *Banks* u.c., 43. punkts).

48 Pamattiesvedībā izskatāmajos līgumos, kas minēti šo sprieduma 16. un 17. punktā, darba vieta ir darbu “un būvniecības laukumi Polijā un Eiropas Savienības teritorijā (Ķīnā, Francijā, Lielbritānijā, Vācijā un Somijā) saskaņā ar darba devēja norādījumiem”. Tomēr, kā izriet no neapstrīdētās informācijas, ko Tiesai sniegušas iesniedzējtiesa, *Format* un *ZUS*, saskaņā ar minētajiem līgumiem *W. Kita* pastāvīgi vairākus mēnešus vai ilgāk nekā desmit mēnešus strādāja vienā dalībvalstī, proti, Francijā. Turklāt nākamajā darba līgumā, kas tika noslēgts uz noteiktu laiku starp *Format* un *W. Kita*, višķi strādāja tikai Somijā. No lietas materiāliem izriet, ka saskaņā ar katru no trim līgumiem, kad darbs tika pabeigts, *W. Kita* saņēma neapmaksātu atvaļinājumu un ka, pusm vienojoties, līgums tika priekšlaicīgi izbeigts.

49 Šādos apstākļos, ņemot vērā šo sprieduma 39. un 40. punktā izklāstītos apsvērumus, nav iespējams pamatot secināt, ka uz algotu darba ūmāju *W. Kita* situācijā varētu tikt attiecināts jēdziens “persona, kas parasti ir nodarbināta divās vai vairākās dalībvalstīs” Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta izpratnē.

50 Tāu šādos apstākļos var tikt piemērots Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētais princips, tātad kā attiecīgā gadījumā – laikā, kad ir pārraukumi starp darba līgumiem, – princips, kurš izriet no šo paša punkta f) apakšpunkta.

51 Iesniedzējtiesai, ņemot vērā šo sprieduma 49. un 50. punktā minēto, ir jāizdara secinājumi attiecībā uz pamattiesvedībā izskatāmo lietu.

52 ņemot vērā iepriekš minēto, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1408/71 14. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka apstākļos, kādi ir pamattiesvedībā izskatāmajā lietā, personai, kas atbilstoši secīgiem darba līgumiem, kuros kā darba vieta ir norādītas vairākas dalībvalstis, faktiski katra šo līguma darbības laikā strādā tikai vienas minētās valsts teritorijā, nevar tikt piemērots jēdziens “persona, kas parasti ir nodarbināta divās vai vairākās dalībvalstīs” minētā noteikuma izpratnē.

Par tiesāšanas izdevumiem

53 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šo tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanas izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

14. panta 2. punkta b) apakšpunkts Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulā (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātajiem personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, redakcijā, kas grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97, kas grozīta ar

Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1992/2006, ir jāinterpretē tādējādi, ka apstākļos, kādi ir pamattiesvedībā izskatāmajā lietā, personai, kas atbilstoši secīgiem darba līgumiem, kuros kā darba vieta ir norādītas vairākas dalībvalstis, faktiski katrā šā līguma darbības laikā strādā tikai vienas minētās valsts teritorijā, nevar tikt piemērots jēdziens “persona, kas parasti ir nodarbināta divās vai vairākās dalībvalstīs” minētā noteikuma izpratnē.

[Paraksti]

*Tiesvedības valoda – poļu.